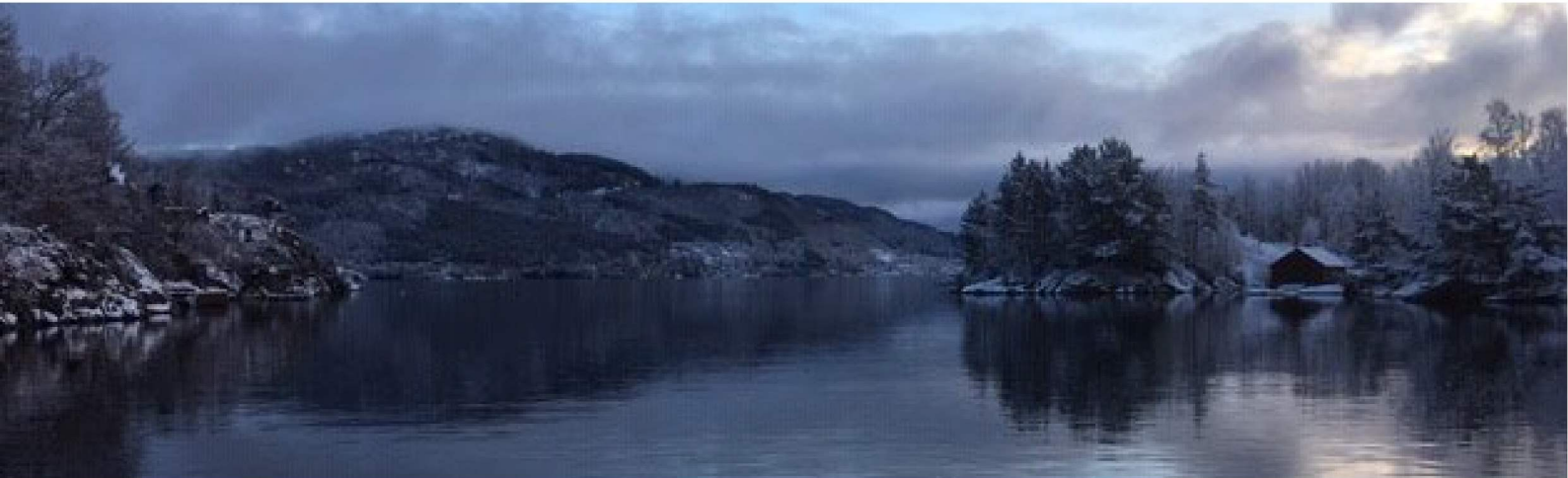

Årsmelding 2022

Alver kontrollutval

Innhald

1	Innleiing	3
2	Rammer for kontrollutvalet sitt arbeid	3
2.1	Reglement	5
3	Økonomi	5
3.1	Rekneskap kontroll og revisjon Alver kommune 2022	6
3.1.1	Rekneskap/prognose kostnader gransking 2022	6
4	Samansetjing av kontrollutvalet	7
5	Sekretariat	7
6	Revisjon	8
7	Aktiviteten i kontrollutvalet i 2022	8
8	Kontrollutvalet sine hovudoppgåver i 2022	9
8.1	Rekneskapsrevisjon	9
8.1.1	Årsrekneskap og årsmelding 2021 – kontrollutvalet sin uttale	9
8.1.2	Forenkla etterlevingskontroll med økonomiområdet 2021	9
8.1.3	Andre saker knytt til rekneskapen – «sjå-til-ansvaret»	9
8.2	Forvaltningsrevisjon	10
8.2.1	Forvaltningsrevisjon om økonomistyring	11
8.2.2	Forvaltningsrevisjon om beredskap og kommunen si covid-19-handtering	12
8.2.3	Forvaltningsrevisjon av barnevernet	12
8.2.4	Plan for forvaltningsrevisjon – endringar etter kommunestyret sine bestillingar	12
8.2.5	Oppfølging av vedtak etter revisjonsrapport om opplæringslova § 9A i Alver kommune i 2021	13
8.3	Eigarskapskontroll	13
8.4	Gransking	14
8.5	Orientering og andre saker	16
8.5.1	Orientering frå komunedirektøren/administrasjonen	16
8.5.2	Andre saker frå sekretariatet	17
8.5.3	Henvendingar	17
9	Opplæring, kurs og utviklingsarbeid	18
10	Avsluttande kommentar	19

1 Innleiing

I følgje kommunelova § 23 - 5 skal «kontrollutvalet rapportere resultatane av sitt arbeid til kommunestyret.» Kontrollutvalet gjer dette jamt gjennom året ved å sende over saker som skal til handsaming i kommunestyret og legg fram møteprotokollar som melding i kommunestyremøta.

Kontrollutvalet si årsmelding er utarbeidd som ei samla tilbakemelding til kommunestyret om utvalet si verksemd og kva saker og oppgåver som er tatt opp, drøfta og handsama i 2022.

Årsmeldinga skal også gi eit bilde av utvalet si formelle rolle, instruks, forholdet til revisjonen og sekretariatet.

2 Rammer for kontrollutvalet sitt arbeid

Kommunestyret har det overordna kontrollansvaret for den kommunale verksemda. Kontrollutvalet skal føre løpande kontroll med kommunen si verksemd på kommunestyret sine vegner.

Føremålet med kontrollutvalet sitt arbeid er å medverke til at det vert allmenn tillit til at kommunen sine oppgåver vert løyst på best mogleg måte, og i samsvar med gjeldande lover og forskrifter.

Ansvaret til kontrollutvalet følgjer av kommunelova §23-2 første ledd:

«Kontrollutvalget skal påse at

- a) *kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) *det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*
- c) *det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- d) *det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- e) *vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp»*

Kommunens egenkontroll

Kontrollutvalet utøver ei rolle i kommunen sin samla egenkontroll. Illustrasjon: Regjeringen.no

2.1 Reglement

Kommunelova § 5-13 bestemmer at alle folkevalde organ skal ha eit reglement. Alver kommunestyre har vedteke [Politisk styringsstruktur og reglement](#) for perioden 17.10.2019 og oppdatert dette 26.11.2020. Dette inneheld følgande kortfatta reglement for kontrollutvalet:

Utvalet har normalt møta frå kl. 12:00.

Val og samansetjing

Utvalet skal ha 7 medlemmer med varamedlemmer, av desse skal 1 veljast frå kommunestyret. Kommunestyret vel leiar og nestleiar.

Då det er klare avgrensingar for kven som kan veljast til kontrollutvalet, jf. kommunelova § 23-1, skal dette utvalet veljast tidleg i valprosessen, dvs. etter formannskapet, men før dei andre faste utvala.

Arbeids- og ansvarsområde

Utvalet skal, så langt det er relevant, fylgja dei retningslinene som gjeld for kommunestyret, jf. reglement for kommunestyret.

Kontrollutvalet førar løpande kontroll med den kommunale verksemda på kommunestyret sine vegne, jf. kommunelova § 23-1.

Kontrollutvalet sitt ansvar, oppgåver, og ramar følgjer av kommuneloven kap. 23.

Kontrollutvalet skal rapportere resultatata av sitt arbeid til kommunestyret.

På eige initiativ inviterte kontrollutvalet i sak 35/22 ordførar til å orientera og delta i drøfting om hensiktsmessig gjennomføring av kontrollutvalsmøta i høve strøyming og tilgjengeleggjing av kontrollutvalsmøta på kommune-TV. Kontrollutvalet sitt vedtak vart vidareformidla til kommunestyret, som då var i sluttfasen av revidering av reglement for politiske utval, gjeldande frå oktober 2023.

3 Økonomi

For å utøve funksjonen sin på ein god måte ber kontrollutvalet kommunestyret om økonomiske rammer som gjer den naudsynte aktiviteten for å oppfylla kontrollutvalet sitt mandat mogleg. Kontrollutvalet er etter Forskrift om kontrollutval og revisjon pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontrollarbeidet i kommunen.

Kontrollutvalet vedtok framlegg til budsjett for kontrollutvalsarbeidet 2023 i sak 27/22, og sendte dette over til kommunestyret som skal ha dette med seg i si budsjetthandsaming.

3.1 Rekneskap kontroll og revisjon Alver kommune 2022

Alver kontroll og revisjon	Rekneskap 2022	Vedteke budsjett 2022	Kontrollutval et sitt framlegg til budsjett 2022	Rekneskap 2021
Gransking personalsaker Lindås 2019*	kr 1 019 128	kr 1 000 000	kr 0	kr 0
Revisjonstenester	kr 886 793	kr 1 515 000	kr 1 200 000	kr 853 750
Andre tenester	kr 0	kr 86 000		kr 0
Sekretariat	kr 198 000	kr 198 000	kr 194 000	kr 186 222
Godtgjersle leiar, medlemmer, vara	kr 416 000	kr 0	kr 180 000	kr 86 982
Diverse møteutgifter	kr 31 000	kr 0	kr 50 000	kr 2 170
Kontigenter (FKT/faglit.)	kr 13 000	kr 2 000	kr 16 000	kr 12 000
Opplæring kontrollutvalet	kr 64 000	kr 5 000	kr 160 000	kr 14 889
IKT-utstyr+kommune-TV	kr 1 000			kr 12 232
Buffer (diverse)	kr 0	kr 3 000	kr 400 000	
Totalt	kr 2 628 921	kr 2 809 000	kr 2 200 000	kr 1 168 245

Merk: Tala for 2022 er oppgitt før rekneskapen er endeleg ferdigstilt. Rekneskapstalet for den samla kontrollverksemda i kommunen kjem elles fram av kommunen sin samla årsrekneskap for 2022.

*Den totale summen for kostnader knytt til granskinga inneheld ein kostnad på kr 50 000,- til førundersøking/juridisk bistand til utarbeiding av mandatet og altså knytt til arbeid før kommunestyret si handsaming, der dei løyvde 1 million kroner til granskinga (sak 035/22). Førundersøkinga skal ikkje reknast inn i summen løyvd frå kommunestyret, men er knytt til granskinga, og viser difor slik i rekneskapen.

3.1.1 Rekneskap/prognose kostnader gransking 2022

I 2022 har granskinga av to personalsaker i Lindås tilbake i 2019 vore eit stort arbeid, både tidsmessig og kostnadmessig. Alver kommunestyre løyvde i sak 035/22 inntil 1 million kroner til granskinga. Kostnadane til gransking er inkludert i rekneskapen over. Her viser ei detaljering av kostnadane som er knytt til granskinga:

Reknesap/prognose kostnader gransking 2022	Kostnader	Kommentar:
Forundersøking/juridisk hjelp til mandat	50 000	Harris advokatfirma*
Gjennomføring av offentlege innkjøpsprosessar juridiske tenester (innkjøpskon	125 636	Kostander betalt til Odin AS for bistand til gjennomføring av offentlig innkjøp
Granskingsutval fakturert i 2022	697 250	SANDS advokatfirma
Granskingsutval prognose (fakturert i 2023)	20 000	Knytt til handsaming i kommunestyret
Bistand til berørte i samband med intervju	96 242	CMS Kluge advokatfirma
Ekstra timar sekretariat	50 000	Fakturert des. 2022.
Sum rekneskap/prognose per januar 2022	1 039 128	Inkludert førundersøking.*

* Merk: Rekneskapen inkluderer kr. 50 000,- til førundersøking/juridisk bistand til mandat. Denne kostnaden vart vedteken av kontrollutvalet i 2021, og skal gå på uføresett kontroll, og er ikkje ein del av kommunestyrevedtak/løyving av 1 mill til sjølve granskinga.

4 Samansetjing av kontrollutvalet

Krav til sjølvstende og nøytralitet i kontrollutvalet sitt arbeid fører til at medlemmane i utvalet ikkje kan ha verv som kan komme i konflikt med arbeidet i kontrollutvalet. Difor er det strenge krav for å vere valbar for medlemmane av kontrollutvalet jf. kommunelova §23-1 tredje ledd.

Kontrollutvalet 2019 – 2023 er sett saman av desse medlemmene:

Medlem	Vara
Jimmy Pasali (leiar) Harald Breivik (nestleiar)	1. Erlend Nævdal 2. Ture Andersen 3. Kolbjørn Lunga 4. Randi Wenche Dømbe
Solbjørg Åmdal Sandvik	1. Kjersti Haugland 2. Trond Torvund 3. Håkon Reigstad
Margrethe Aven Storheim	1. Are Nygård 2. Liv Berit Rath 3. Vivian Sande
Rolf Sandstad	1. Sissel Bjørke 2. Berit Dale Øgaard 3. Erling Rønnestad
Karolina Vakt skjold	1. Rebekka Duesund Fjeldsbø 2. Karl Vågstøl 3. Ragnar Bratland
Arild Tveranger	1. Dag Erik Hagesæter 2. Oddvar Øvreås 3. Svanaug Sandvik

5 Sekretariat

Kommunelova § 23-7 omhandlar sekretariatsfunksjonen til kontrollutvalet. Sekretariatet skal sjå til at sakene som vert handsama av kontrollutvalet er forsvarleg utgreia, og at utvalet sine vedtak vert sett i verk. Sekretariatet skal vere uavhengig av kommunen sin administrasjon og av dei som utfører revisjon for kommunen. Den som utfører sekretariatsoppgåver for kontrollutvalet er direkte underordna kontrollutvalet og skal følgje dei retningslinene og påleggja utvalet gir.

Kommunen er medeigar i Region Nordhordland IKS (RNI), som har sekretariatsfunksjon for Osterøy kontrollutval. Kostnadane for sekretariatet sine tenester vert fordelte etter eigen fordelingsnøkkel. Arbeidsstad for sekretariatet er i RNI sine lokale i Knarvik, Alver.

RNI tek i vare sekretariatsoppgåvene for kontrollutvala i seks av eigarkommunane. I inneverande valperiode har selskapet også avtale med Voss herad om sekretariatsfunksjon for Voss kontrollutval. Sekretariatsfunksjonen har til og med 2022 vore rekna til 0,6 årsverk for alle utvala til saman. Tidsbruken har vore nærare eit fullt årsverk. Frå 2023 vert ressursen utvida til å tilsvare ca. eit fullt årsverk, hovudsakleg fordelt på to tilsette.

Sekretariatet er medlem av NKRF (ein fagleg interesseorganisasjon og eit kompetanseorgan for kontroll og revisjon av kommunal/offentleg verksemd) og Forum for kontroll og tilsyn (FKT). Tilsette knytt til sekretariatet deltek jamleg på aktuelle kurs og konferansar.

Trude Bruket har vore fast utvalssekretær for kommunen i frå og med andre møte i 2022, då tidlegare kontrollutvalssekretær gjekk over i ei anna stilling. Arbeid knytt til Alver kontrollutval har teke om lag 420 timar i 2022. Arbeidet inkluderer 1/7 av arbeidet som er generelt arbeid knytt til alle kontrollutvala, som kurs, utviklingsarbeid og felles planlegging.

6 Revisjon

Gjennomføring av tilsyns- og kontrolloppgåvene som ligg til kontrollutvalet sitt ansvar vert hovudsakeleg utført av revisjonen. Kapittel 24 i kommunelova omhandlar revisjon. Revisor skal utføre rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll og annan kontroll som er lovbestemt eller bestemt med heimel i lova.

Kommunestyret avgjer om kommunen skal tilsetje eigne revisorar, delta i interkommunalt samarbeid eller inngå avtale med annan revisor. Frå 01.01.2020 har Alver kommune avtale med KPMG om revisjonstenester for kommunen, inkludert rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Avtalen gjeld for 3 år med opsjon.

Revisjonsteamet har kontor i Bergen og Knarvik. Harald Sylta er oppdragsansvarleg revisor for både rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

KPMG er representerte i Norges Interne Revisorers Forening og Den norske Revisorforening. Revisjonsselskapet har eit internt, nasjonalt samarbeid innanfor kommunal sektor der alle sentrale medarbeidarar deltar for deling av kunnskap og erfaringar.

7 Aktiviteten i kontrollutvalet i 2022

Alver kontrollutval har hatt ni møte i 2022 og handsama 51 saker (82 saker inklusive formaliasaker og meldingssaker). Aktiviteten har vore høg i 2022. I møteplanen vedteken i sakene 66/21 og 09/22 var det lagt opp til seks møte i 2022. Hausten 2022 sette Alver kontrollutval opp tre ekstra møte. Hovudsakleg var dette på grunn av arbeidet med ei større granskingssak, men kommunestyret bestilte også to forvaltningsrevisjonar som ikkje sto på plan for forvaltningsrevisjon, noko som medførte meirarbeid for kontrollutvalet og sekretariatet.

To møte har vore digitale, eitt var i RNH (Helsehuset) og seks møte har vore haldne i formannskapssalen/kantina i kommunehuset på Frekhaug.

Ordførar, kommunedirektør og andre frå administrasjonen har delteke i fleire av møta for å orientera i ulike saker som er handsama gjennom året. Revisjonen, i form av utførande revisorar for rekneskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjon (eller både), har delteke i dei fleste møta i 2022.

Ordførar har møte- og talerett i kontrollutvalet, og skal få innkalling til alle møte, jamfør § 6 i Forskrift om kontrollutval og revisjon.

8 Kontrollutvalet sine hovudoppgåver i 2022

8.1 Rekneskapsrevisjon

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen sin årsrekneskap vert revidert på ein trygg måte. Kontrollutvalet skal også halde seg orientert om revisjonsarbeidet og sjå til at det går føre seg i samsvar med lov og føresegner, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalet sine instruksar.

I 2022 handsama kontrollutvalet følgjande saker knytt til kommunen sin rekneskap:

8.1.1 Årsrekneskap og årsmelding 2021 – kontrollutvalet sin uttale

I møtet 02.06.2022, sak 25/22 handsama kontrollutvalet kommunen sitt rekneskap og kommunen si årsmelding for 2021 og vedtok ein uttale til desse som vart sendt til kommunestyret før formannskapet handsama saka. I same møte, sak 24/22 fekk kontrollutvalet orientering frå revisor i saka «Oppsummering revisjon 2021 med revisjonsmelding.» Revisor ynskte at denne saka vart handsama som ei separat sak, sjølv om den er knytt til årsrekneskapen og årsmeldinga, og er eit viktig grunnlagsdokument for kontrollutvalet sin uttale om desse.

Kontrollutvalet sin uttale om årsrekneskapen og årsmeldinga er ei er forskriftsfesta oppgåve, jamfør § 3, tredje ledd, i Forskrift om kontrollutval og revisjon.

8.1.2 Forenkla etterlevingskontroll med økonomiområdet 2021

Det går fram av kommunelova § 24-9 at revisor er pålagt å gjennomføre forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga. Kontrollutvalet skal bli orientert om risikovurderinga og resultatet av kontrollen.

I 2022 handsama kontrollutvalet følgjande saker knytt til forenkla etterlevingskontroll:

- Sak 40/22: Forenkla etterlevingskontroll for økonomiåret 2021 med fokus på kommunelova § 15-1 og forskrift om avrekning av samla sjølvkost for kommunale gebyr på områda vatn og avløp.
- Sak 74/22: Risikovurderinga for etterlevingskontrollen for 2022, som skal gjennomførast i 2023.

8.1.3 Andre saker knytt til rekneskapen – «sjå-til-ansvaret»

Kontrollutvalet har, j.f. kommunelova § 23-2, eit «sjå-til-ansvar» ovanfor 1) om rekneskapen vert forsvarleg revidert, og 2) om den økonomiske forvaltninga føregår i samsvar med gjeldande bestemmelsar og vedtak. For å utøve dette «sjå-til-ansvaret» har kontrollutvalet hatt følgjande andre saker knytt til rekneskapen oppe i 2022:

Frå revisor:

- Overordna revisjonsplan 2022 (sak 50/22)
- Stadfesting av revisor si uavhengigheit (sak 51/22)

Frå kommunedirektøren/administrasjonen:

- Orientering om status for årsrekneskapen 2021 med informasjon om måltal i andre møte i 2022 (sak 16/22)

8.2 Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er ei av dei lovpålagte oppgåvene til kontrollutvalet (kommunelova § 23-3), og kontrollutvalet sitt hovudverktøy for å utføra systematiske vurderingar av om kommunen etterlever regelverk, oppnår fastsette mål, og om ressursane vert effektivt forvalta.

Minst ein gong i valperioden, og seinast innan utgangen av året etter kommunesstyret er konstituert, skal det utarbeidast ein plan over kva område det skal gjennomførast forvaltningsrevisjonar innan. Planen skal baserast på risiko- og vesentlegvurderingar av kommunen si verksemd.

Forvaltningsrevisjon skjer etter kommunestyret sin vedtekne plan for forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon

I sak 113/20 gjorde kommunestyret følgjande vedtak:

Kommunestyret vedtek plan for forvaltningsrevisjon for 2020 – 2024 med følgjande endring:

Prioritet 6 (Økonomisk bærekraft og økonomistyring) blir endra til prioritet nummer 2. Dei øvrige prioriteringane blir endra som konsekvens av dette.

1. Oppvekst og tidleg innsats
2. Økonomisk bærekraft og økonomistyring
3. Innkjøp (inkludert sosial dumping)
4. Beredskap; hendingar og katastrofar
5. Personvern og informasjonstryggleik
6. Habilitet

Kommunestyret ønskjer at forvaltningsrevisjonen innan oppvekst og tidleg innsats m.a. skal ha fokus på korleis opplæringslova § 9 A og arbeidsmiljølova knytt til dette området blir praktisert i Alver-skulen.

Kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å gjere endringar i planen, i samsvar med kommuneloven § 23-3.

I 2022 har kontrollutvalet følgd opp plan for forvaltningsrevisjon gjennom ei rekkje saker.

8.2.1 Forvaltningsrevisjon om økonomistyring

Kontrollutvalet har fulgt opp prioritet 2 i den vedtekne planen for forvaltningsrevisjon gjennom bestillingsprosess og slutthandsaming av forvaltningsrevisjonsrapport om økonomistyring i Alver kommune i følgende saker i 2022:

04/22 «Oppfølging av plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2024: Orientering om økonomistyring og økonomisk berekraft i Alver kommune.»

Janne Sund, kommunalsjef økonomi, orienterte om økonomistyring og økonomisk berekraft og forvaltningsrevisorane Bjørg Rabbe Sandven og Sindre Rødne Dueland (KPMG) orienterte om temaet med utgangspunkt i risiko- og vesentlegvurderinga. Kontrollutvalet drøfta problemstillingar og ynskt innhald i ein revisjon med dette temaet, og bestilte ei prosjektskisse med forslag til problemstillingar, framdriftsplan og timeestimat frå revisor KPMG.

17/22 Plan for forvaltningsrevisjonsprosjekt «økonomistyring og økonomisk berekraft»

Forvaltningsrevisor Sindre Rødne Dueland frå KPMG presenterte den oversendte prosjektplanen for forvaltningsrevisjonsprosjekt om økonomistyring i Alver kommune, og kontrollutvalet vedtok planen slik den låg føre.

48/22 Kort statusorientering: forvaltningsrevisjon «økonomistyring i Alver kommune»

72/22: Rapport: Forvaltningsrevisjon «økonomistyring i Alver kommune»

Rapporten vart handsama i kontrollutvalet og sendt over til kommunestyret med følgende vedtak:

- 1. Kontrollutvalet har handsama forvaltningsrevisjonsrapporten «Strategisk økonomistyring - Alver kommune,» datert oktober 2022, og meiner denne svarar på dei problemstillingane som vart sett i kontrollutvalet si bestilling.*
- 2. Kontrollutvalet sluttar seg til revisor sine tilrådingar og gjev innstilling til kommunestyret om å be kommunedirektøren om:*
 - a) å innføre ein prosess for å få innspel frå avdelings- og tenesteleiarar om moglege utfordringar i høve system og rutinar.*
 - b) å gjennomføre ei arbeidsmiljøundersøking blant mellomleiarane i kommunen med særleg omsyn på opplevd arbeidspress.*
 - c) å tilby mellomleiarane auka støtte og opplæring i økonomifunksjonen*
 - d) å gjennomgå rutiane for synleggjering av driftskonsekvensar i investeringsvedtak med sikte på å tydeleggjere konsekvensane endå betre.*
 - e) å innfør detaljerte krav om KVU, KS1 og KS2 med forskjellig innslagspunkt i større prosjekt.*
- 3. Kontrollutvalet ber om å få ei skriftleg tilbakerapportering om oppfølginga av tilrådingane innan tredje kvartal 2023.*

8.2.2 Forvaltningsrevisjon om beredskap og kommunen si covid-19-handtering

Kontrollutvalet følgde opp kommunestyret sitt vedtak i sak 072/22 gjennom å handsama følgande saker knytt til kommunestyret si bestilling:

49/22 Evaluering av kommunen si covid-19-handtering

I møtet 26. september 2022 drøfta kontrollutvalet kommunestyret si bestilling. Med bakgrunn i denne og prioritet nummer fire i plan for forvaltningsrevisjon, bestilte kontrollutvalet framlegg til ein prosjektplan for eit forvaltningsrevisjonsprosjekt med tema «Alver kommune si handtering av koronapandemien (Covid-19).» Kontrollutvalet ynskja at revisjonen skulle ha eit breiare blick på beredskap, med omsyn til å vera nyttig for utviklingsarbeid.

62/22 Prosjektplan: forvaltningsrevisjon av beredskap og kommunen si covid-19-handtering

Prosjektplanen «Forvaltningsrevisjon av beredskap mv.» vart handsama i møtet 31. oktober, og kontrollutvalet vedtok den slik den låg føre frå KPMG, datert 17. oktober 2022. Rapporten er venta ferdig til handsaming i juni 2023.

8.2.3 Forvaltningsrevisjon av barnevernet

Kontrollutvalet følgde hausten 2022 opp kommunestyret si bestilling til kontrollutvalet (kommunestyrevedtak i sak 107/22) om å utarbeida mandat for, og bestilling av, forvaltningsrevisjon av barnevernet gjennom å handsama desse sakene:

63/22 Orientering: Korleis Alver føl opp barnevernsreforma

I møtet 31.10.2022 orienterte tenesteleiar for barnevernet, Sissel Mary Frotjold om overordna organisering av barnevernet med fokus på ansvar og system, samt korleis kommunen føl opp oppvekstreforma (barnevernsreforma).

I same møte handsama kontrollutvalet sak **64/22 Forvaltningsrevisjon barnevern – mandat etter vedtak i sak 107/22 Innbyggerframlegg til kommunestyret**. Bestillinga var at «*Forvaltningsrevisjonen bør ha fokus på hjelpetiltak/tidleg innsats, akuttvedtak, tilbakeføringsplanar og rutinar og handtering av bekymringsmeldingar.*»

I møtet 21. november handsama kontrollutvalet sak **73/22: Prosjektplan: Forvaltningsrevisjon barnevern** og godkjente prosjektplanen slik den låg føre frå KPMG, datert 8. november 2022. Kontrollutvalet ba om at rapporten vert klar for handsaming innan utgangen av september 2023.

8.2.4 Plan for forvaltningsrevisjon – endringar etter kommunestyret sine bestillingar

I møtet 31.10.2022 følgde kontrollutvalet opp plan for forvaltningsrevisjon for inneverande periode med bakgrunn i at kommunestyret i 2022 hadde sendt over to bestillingar av forvaltningsrevisjonar som ikkje sto i planen (kommunestyresakene 072/22 og 107/22). Kontrollutvalet gjorde følgande vedtak (sak 65/22):

Kontrollutvalet har handsama plan for forvaltningsrevisjon med bakgrunn i at det er kome bestillingar på andre forvaltningsrevisjonsprosjekt frå kommunestyret.

Kontrollutvalet føl opp bestillingane frå kommunestyret, og tilpassar plan for forvaltningsrevisjon med omsyn til dette.

I inneverande kommunestyreperiode vil då følgande forvaltningsrevisjonsprosjekt vera gjennomførde.

1. Opplæringslova § 9A (Oppvekst og tidleg innsats) - gjennomført
2. Økonomistyring (Økonomisk bærekraft og økonomistyring) – i slutfasen
3. Beredskap og covid-19-handteringa - påbegynt
4. Barnevern - bestillingsfasen

Kontrollutvalet sender utskrift av saka som orientering til kommunestyret.

8.2.5 Oppfølging av vedtak etter revisjonsrapport om opplæringslova § 9A i Alver kommune i 2021

Kontrollutvalet fekk ei skriftleg tilbakerapportering om korleis punkt i revisjonsrapport om opplæringslova § 9A i Alver kommune er følgt opp. Tilbakerapporteringa vart handsama som meldingssak (sak 14/22) 14. mars 2022.

8.3 Eigarskapskontroll

Kontrollutvalet er også pålagt og sjå til at det vert ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap m.m. Kontrollutvalet skal også her utarbeide ein plan for gjennomføring av eigarskapskontroll i kvar periode.

Plan for eigarskapskontroll vart handsama med følgande vedtak i kommunestyret i sak 137/20:

Kommunestyret vedtek plan for eigarskapskontroll for 2020 – 2024 slik den kjem fram av oppdatert plan med følgjande område

• prioritert:

1. Generell eigarstyring

• uprioritert:

- Næringsutvikling
- Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS

Kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å gjere endringar i planen, i samsvar med kommuneloven § 23-4.

Det vart ikkje gjennomført eigarskapskontroll i 2022. I sak 71/22 fekk kontrollutvalet melding om at eigarskapskontrollen «Generell eigarstyring» som vart handsama av kontrollutvalet i sak 61/21 vert følgd opp av formannskapet gjennom handsaming av eigarskapsmelding.

8.4 Gransking

I 2022 har ei gransking av sakshandsaminga i to personalsaker ved Knarvik ungdomsskule i Lindås kommune i 2019 teke mykje tid og ressursar. Saka kom opp med bakgrunn i ei henvending/brev i april 2021, og det vart i løpet av 2021 handsama saker som gjaldt om, og korleis, kontrollutvalet skulle handsama saka vidare. Granskinga som har vorte gjennomført i 2022 er altså ei oppfølging av sakene 63/21, 47/21, 35/21, 27/21 og 13/21.

I 2022 har mandat for granskinga vorte uarbeidd, granskinga har vorte gjennomført av eit uavhengig granskingsutval og sluttrapport har vorte handsama i kontrollutvalet og sendt vidare til kommunestyret.

Under viser ei oversikt over dei sakene kontrollutvalet har handsama knytt til granskinga i løpet av 2022:

05/22 Val av leverandør til mindre undersøking som grunnlag for eventuelt vidare prosess med utarbeiding av oppdrag om gransking

Basert på arbeidet med saka i 2021 hadde kontrollutvalet lyst ut eit oppdrag om ei førundersøking. Val av leverandør til denne vart handsama i første kontrollutvalsmøtet i 2022, 17.1.2022. Vedtaket i saka var:

Harris Advokatfirma AS får oppdraget med å gjennomføre ei mindre undersøking innafor ei kostnadsramme på kr. 50 000,-. Undersøkinga skal avklare tilrådde problemstillingar og estimere rammer og omfang av vidare undersøkingar.

Harris Advokatfirma AS gjennomfører oppdraget som beskrive i tilbod datert 5. januar 2021.

Kontrollutvalet ber også advokatfirmaet gi råd om den vidare prosessen vedrørende granskinga, basert på dei funna dei gjer i denne mindre undersøkinga.

I det neste møtet, 14.3.2022 handsama kontrollutvalet mandatet som var eit resultat av førundersøkinga:

15/22 Gransking Alver kommune – anbefalt mandat og gjennomføring

Kontrollutvalet gjorde følgende vedtak som vart oversendt til kommunestyret:

Kontrollutvalet innstiller til kommunestyret at kommunestyret løyver inntil 1 million kroner til gransking av sakene spelt inn i brev til Alver kontrollutval datert 11.04.2021.

Gjennomføring av granskinga inneber at kontrollutvalet er ansvarlege for heile granskingsprosessen, inkludert utforming av konkurransegrunnlag for offentleg innkjøp av granskingskompetanse.

Kontrollutvalet innstiller til at kommunestyret ber kommunedirektøren gi naudsynt innkjøpsteknisk og innkjøpsfagleg bistand til kontrollutvalssekretariatet i samband med gjennomføring av eit offentleg innkjøp av rett kompetanse for å gjennomføre granskinga.

Det vert lagt til grunn at granskinga ikkje kan gjennomførast av ein person åleine, men av eit granskingsutval.

Basert på gjennomført forundersøking gjort av Advokatfirmaet Harris AS vedtek kontrollutvalet følgende mandat for den vidare granskinga:

- 1. Granskingsutvalet skal granske sakshandsaminga i to personalsaker ved Knarvik ungdomsskule, identifisert som sak 19/651 og 19/1999, i Lindås kommune i 2019.*
- 2. Føremålet med granskinga er å kartlegge faktiske forhold for å vurdere om sakshandsaminga har vore i samsvar med lovpålagte krav og etiske retningslinjer. Vurderinga skal særskilt sjåast i lys av regelverket i opplæringslova, forvaltningslovgjevinga og arbeidsmiljølova, samt dei etiske retningslinjene for Lindås kommune på det gjeldande tidspunktet.*

3. Granskingsutvalet avgjer sjølv kven som bør gje forklaring.
4. Granskingsutvalet sine møter og si informasjonsinnhenting er ikkje open for ålmenta.
5. Granskingsutvalet skal så langt det passar gjennomførast i samsvar med Advokatforeningens anbefaling for private granskinger.
6. Dersom det oppstår spørsmål om utstrekninga av mandatet eller omfanget av granskingsutvalet under arbeidet skal granskingsutvalet konferere med kontrollutvalet. Granskingsutvalet er elles uavhengig i sitt arbeid.
7. Kontrollutvalget sitt sekretariat bistår granskingsutvalet med naudsynt administrativ støtte.
8. Granskingsutvalet sin rapport skal leverast til kontrollutvalet i Alver kommune innan 01.11.2022.
9. Granskingsutvalet si godtgjersle vert dekkja av Alver kommune. Det same gjeld granskingsutvalet sine utgifter og andre utgifter i samband med granskingsutvalet, som assistanse frå kommunen sin leverandør av innkjøpskompetanse, kostnader til ekstra timar sekretariatsarbeid, eventuelle kostnader til bistand til partar som vert granska og eventuelle utgifter i samband med intervju og så vidare.

Kommunestyret vedtok mandatet og ei ramme på 1 million kroner i sak 035/22 den 7. april 2022.

Kontrollutvalssekretariatet fekk hjelp til kvalitetssikring av offentlege innkjøp av juridiske tenester gjennom Alver kommune sin rammeavtale med Odin prosjekt AS. Dei bisto med kvalitetssikring av konkurransegrunnlaget som kontrollutvalet følgde opp i møtet 2. mai gjennom saka:

26/22 Konkurransegrunnlag og utlysning av granskingsoppdrag

Kontrollutvalet vedtok her konkurransegrunnlaget, og eit utval leverandørar med god kompetanse vart inviterte til å gje tilbod gjennom ein offentlig anbudsprosess.

Saka vart følgd opp i møtet 13. juni:

37/22 Granskingsutval Alver kommune – val av leverandør juridiske tenester/granskingsoppdrag

Tre tilbod kom inn, og vart evaluerte. Innstilling vart handsama i kontrollutvalet som gjorde følgjande vedtak:

På bakgrunn av evalueringa tildeler kontrollutvalet kontrakt til Sands advokatfirma.

I møtet 13. juni vart også følgjande sak handsama:

38/22 Utlysning av oppdrag – mogleg bistand til involverte partar i granskingsutval i samband med intervju

Kontrollutvalet lyste med dette ut ein forenkla konkurranse om mogleg juridisk bistand til involverte partar i samband med intervju i granskingsutval som vedteke i kommunestyresak 035/22. Dette for å ytterlegare kvalitetssikra personvern i granskingsprosessen.

Det inngått kontrakt med CMS Kluge advokatfirma for å bistå involverte partar som ynskte bistand knytt til intervju i granskingsprosessen. Kontrollutvalet vart informert om at avtale med leverandør var inngått i sak 46/22 (26.9.22).

Etter planen skulle granskingsrapporten vera ferdigstilt innan 1.11.2022, med framlegging til kontrollutvalet 21.11. og til kommunestyret 15.12.2022. I brev til kontrollutvalet, datert 3. oktober 2022 ba granskingsutvalet/Sands advokatfirma om å få utvida ramma med 100 timar, og ein månad utvida tidsfrist for oppdraget. Kontrollutvalet sette opp ekstraordinært møte for å handsama saka:

57/22 Utvida tidsfrist og ramme – granskingsutval

Kontrollutvalet innvilga inntil 50 timar ekstra tidsramme til granskingsarbeidet, og godkjente at fristen for levering av endeleg rapport kunne utsetjast til 1.12.2022.

Dei tok også høgde for at kontrollutvalsleiar fekk fullmakt til å auke timeramma dersom dei 50 ekstra timane ikkje var nok til å skire kvaliteten på rapporten.

Kontrollutvalet handsama i same møtet (17.11.2022) også sak:

58/22 Avklaring rundt prosess og tidspunkt – framlegging av rapport gransking

Kontrollutvalet fann her ny dato for framlegging av rapport, og klargjorde til granskingsutvalet at dei ynskte at partar som var direkte berørte av granskinga vart varsla munnleg om hovudkonklusjonen kort tid før granskingsrapporten vert offentleggjort i samband med utsending av sakspapira. Granskingsutvalet hadde stilt spørsmål om dette.

Med vedtaket i sak 57/22 var ramma auka til 350 timar. I e-post til leiar 30.11.2022 ba granskingsutvalet om å auka ramma med ytterlegare 35 timar. Leiar innvilga dette. Kontrollutvalet vart opplyst om endeleg timeramme (385 timar) i sak 82/22 (meldingar) i møtet 12.12.2022.

83/22 Rapport: gransking av sakshandsaminga i to personalsaker ved Knarvik ungdomsskule i Lindås kommune i 2019

Endeleg rapport (delt i ein faktarapport og ein juridisk rapport) frå granskingsutvalet vart handsama i ekstra kontrollutvalsmøte 12.12.2022. Saka vart sendt over til kommunestyret, der den er planlagt handsama 23.02.2022. Kontrollutvalet sitt vedtak i saka var:

- 1. Kontrollutvalet har fått framlagt rapport om lærarsakene, der det kjem fram at det har vore til dels alvorleg svikt i rutinar og etterleving av desse. Kontrollutvalet ber kommunestyret følge opp funna i rapporten og iverksette tiltak slik at liknande saker ikkje førekjem i framtida.*
- 2. Det må sikrast at det føreligg rutinar og at desse er kjend og vert etterlevd av alle involverte partar. Kontrollutvalet ber om at kommunestyret gjev tilbakemelding til kontrollutvalet om korleis rapporten har vorte følgd opp innan juni 2023.*

8.5 Orienteringar og andre saker

8.5.1 Orienteringar frå kommunedirektøren/administrasjonen

I samband med arbeidet til kontrollutvalet vel ein ofte å be administrasjonen om orienteringar. Desse kan vera knytte til dei faste oppgåvene jamfør lov og forskrift, men også andre tema og saker etter ynskje frå kontrollutvalet. Dette kan gje kontrollutvalet eit grunnlag for å vurdere om eit saksfelt er tilstrekkeleg belyst, eller om det er behov for ytterlegare oppfølging og undersøking.

I 2022 handsama kontrollutvalet følgjande orienteringssaker frå administrasjonen ut over dei som var knytte til forvaltningsrevisjon og rekneskapsrevisjon:

- Orientering om tilsynsrapport frå Stasforvaltaren: Alternativ opplæringsarena Meland Ungdomsskule (14/22). Kommunalsjef, oppvekst, Kristin Moe orienterte.
- 39/22 Orientering om sjukefråver, statistikk og tiltak. Kontrollutvalet bestilte denne etter å ha sett informasjon om temaet i kommunen si årsmelding. Rådgjevar HMS fagansvarleg Linn Kolstad orienterte i saka.

8.5.2 Andre saker frå sekretariatet

- 06/22 Årsmelding for Alver kontrollutval 2021
- 07/22 Årsmelding for kontrollutvalssekretariatet i Region Nordhordland (RNI) 2021
- 09/22 Møteplan med overordna årsplan for 2022
- 27/22 Rekneskap kontrollutvalsarbeidet 2021
- 75/22 Revisjonstenester frå 2024 – oppstart innkjøpsprosess
- 77/22 Møteplan med overordna årsplan kontrollutvalet 2023

Faste saker i kvart møte har vore:

- Godkjenning av innkalling og sakliste
- Godkjenning av møteprotokoll
- Meldingssaker
- Møteprotokollar frå politiske utval
- Eventuelt

8.5.3 Henvendingar

Kontrollutvalet mottek også av og til henvendingar frå privatpersonar, organisasjonar, politikarar og andre. Henvendingar sendt til kontrollutvalet vert fortløpande vurdert og lagt fram for kontrollutvalet som vurderer eventuell handsaming.

Sjølv om kontrollutvalet normalt sett ikkje handsamar enkeltsaker, er henvendingar, og handteringa av dei, viktig for kontrollutvalet si tillit i befolkninga.

I sak 47/22 drøfta kontrollutvalet den nye [rettelearen for henvendingar frå FKT](#) og gjorde vedtak om å nytte denne i arbeidet, og vedtok også ei lokal rutine for sakshandsaming av henvendingar.

Vedtaket i saka var:

1. *Kontrollutvalet ynskjer å nytta «Veileder, Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget» utforma av Forum for Kontroll og Tilsyn (fkt.no) i arbeidet vidare.*
2. *Kontrollutvalet vedtek den framgangsmåten for sakshandsaming av henvendingar som sekretariatet har føreslege i saksframlegget. Denne følg forslaget til framgangsmåte frå FKT sin rettleiar.*
3. *Kontrollutvalet tek med seg vesentlege poeng frå diskusjonen i møtet i arbeidet sitt vidare. Sekretariatet, i samråd med leiar, føreslår korleis evalueringsarbeidet vert følgd opp vidare i samband med møte.*

Lokal rutine for sakshandsaming av henvendingar er:

- *Sekretariatet gjer ei vurdering av innhaldet i henvendinga. Spørsmåla i «trafikklysmodellen» frå FKT sin «Veilder – Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget, 2022» kan vere eit eigna hjelpemiddel.*
- *Dersom henvendinga openbart er utanfor kontrollutvalet sitt mandat, svarer sekretariatet avsendar og legg henvendinga og svaret fram for kontrollutvalet til orientering. For å ivareta*

personvern vil sekretariatet frå sak til sak vurdere om heile henvendinga og heile svaret vert lagt ved sakspapir, eller om saka vert kortfatta oppsummert og presentert gjennom ein anonymisert tekst. Inntil sekretariatet får på plass eit betre system for å leggje fram dokument unnateke offentlighet for utvalet vurderer sekretariatet at den siste løysinga ofte er best. Den sikrar openheit også for ålmenta gjennom opne sakspapir.

- *Henvendingar som ikkje openbart er utanfor kontrollutvalet sitt mandat, drøftar sekretariatet med kontrollutvalet sin leiar som avgjer om henvendinga skal setjast opp som sak på saklista.*
- *For henvendingar som skal på saklista, gjer sekretariatet ei vurdering av innhaldet i henvendinga og kjem med eit forslag til kontrollutvalet om korleis den kan handterast, i tråd med vanleg saksførebuing.*

I 2022 er det kome sju henvendingar. Dei henvendingane som er komne i løpet av 2022 er alle drøfta med leiar om dei skal takast opp som sak, eller leggjast fram for kontrollutvalet som meldingssak til orientering. Alle sakene har blitt handsama som meldingssaker.

Ei var eit brev frå Håvard Romarheim til kontrollutvalet om sekretariatet si sakshandsaming knytt til handsaminga av «lærarsakene» (sak 14/22).

Det har kome seks henvendingar knytt til barnevern. To av desse var oppfølging av same sak. Fem kom i perioden august – oktober, i same tidsrom som innbyggerframlegg om forvaltningsrevisjon av barnevernet kom til kommunestyret. Innsendarane vart svara og viste til rette klageinstans som er Statsforvaltaren. Kontrollutvalet vart informert om alle henvendingane, dei fleste i meldingssak 61/22.

Henvendingane om barnevern vart oversendt til revisor, som har sett over dei i samband med førebuinga av prosjektplan for forvaltningsrevisjonsprosjektet med tema barnevern. Ingen enkeltsaker vert granska i forvaltningsrevisjonen. Det vert sett på system, men gjort stikkprøvar av mange barnevernssaker for å sjå om systema vert etterlevd.

9 Opplæring, kurs og utviklingsarbeid

I årsskiftet 2021/2022 vart det gjennomført ei eignevaluering i form av ei digital spørjeundersøking for medlemmene i alle kontrollutvala som RNI har sekretariatoppgåva for. Målet med undersøkinga var å jobba med forbetring og utviklingsarbeid i både utvalet og sekretariatet i 2022.

Kontrollutvalet har følgd opp dette evaluering- og utviklingsarbeidet i følgjande saker i 2022:

- 08/22 Orientering om resultat av kontrollutvalet si eigenvurdering undervegs i perioden 2019 – 2023.
- 18/22 Oppfølging av kontrollutvalet si eigenvurdering undervegs i perioden 2019 – 2023: tema rolle og samspel med kommunestyret
- 47/22 Handtering av innkomne saker (henvendingar) – rettleiar og drøfting
- 66/22/76/22 Oppfølging evalueringsarbeid: Saker i høve mandat og opplæring

Kontrollutvalssekretariatet inviterte til ei fagsamling for kontrollutvalsleiarane i regionen 18.1.2022. På grunn av koronarestriksjonar vart denne ei digital samling. Tema var kontrollutvalet sin uttale til årsmelding og årsrekneskapen og drøfting av tema basert på den nyleg gjennomførte internevalueringa. Frå Alver deltok leiar.

Det har ikkje vore organisert andre opplærings- og kurstilbod i eigenregi frå kontrollutvals-sekretariatet i 2022, men gitt informasjon om moglegheiter til å delta på kurs i regi av Vestland fylkeskommune, NKRF og Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT).

Seks medlemmer frå kontrollutvalet deltok på folkevaldskonferanse retta mot kontrollutvalsmedlemmer i regi av Vestland fylkeskommune 15.-16. februar 2022 på Solstrand.

Tre medlemmer deltok på FKT sin Fagkonferanse 8.-9. juni på Lily Country Club (Kløfta).

I tillegg deltok leiar på FKT sin kontrollutvalgslederskole på Quality Airport Hotel Gardermoen, 24.-25. oktober.

FKT er ein medlemsorganisasjon for både kontrollutval og sekretariat med kompetanseheving som føremål. Alver kontrollutval er medlem i FKT.

10 Avsluttande kommentar

Årsmeldinga er ei oppsummering av verksemda i kontrollutvalet i 2022 sett i lys av lovpålagde oppgåver, planar som er lagt og kommunestyret sine bestillingar. Kontrollutvalet sine saker ligg offentleg tilgjengeleg i møteplanen på kommunen sine heimesider:

https://innsyn.sing.no/alver/innsyn_mote/wfinnsyn.ashx?response=moteplan&

Kontrollutvalet sitt arbeid skal bidra til å styrka tilliten til lokaldemokratiet og medverka til å realisera dei overordna måla i kommunen.

Det er viktig at det er god dialog, forståing og ansvars- og oppgåvedeling mellom utvalet, sekretariatet og revisjonen.

Det er også viktig med ein god dialog og eit godt samspel med kommunedirektøren for å sikre god prioritering og planlegging av kontrolloppgåvene.

Kontrollutvalet vil takke for alle orienteringar og god kommunikasjon med administrasjonen, kommunestyret, revisjonen og sekretariatet i året som er gått.